

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 64. — STEV. 64.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 19, 1934. — PONEDELJEK, 19. MARCA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

MUSSOLINI JE POSTAL ZAŠČITNIK AVSTRIJE

TRJE MINISTRKI PREDSEDNIKI SO PODPISALI PAKT MED ITALIJO, AVSTRIJO IN MADŽARSKO

Italija bo igrala glavno vlogo v vseh političnih vprašanih obah podonavskih držav. — Pogodba je v prvi vrsti naperjena proti Nemčiji. — Promet bo usmerjen proti jadranskim pristaniščem. — Gospodarski izvedenci so ostali v Rimu in izdelujejo podrobnosti.

RIM, Italija, 18. marca. — Včeraj so podpisali italijanski ministrski predsednik Mussolini, avstrijski zvezni kancler Dollfuss in madžarski ministrski predsednik Goemboes politično (konsultativno) pogodbo in dve gospodarski pogodbi.

To je posledica štiri dni trajajočih posvetovanj. Dollfuss in Goemboes sta odpotovala, avstrijski in madžarski gospodarski izvedenci so pa še ostali v Rimu, da bodo skupno z italijanskimi izvedenci izdelali vse podrobnosti pogodbe. Tako morajo naprimer določiti, katero blago bo podvrženo nižji carini oziroma bo sploh carine prosto.

Očividno je, da so pogodbe naperjene proti Nemčiji.

V bodoče bosta Avstrija in Madžarska pošiljali pribolico svojih izdelkov v jadranska pristanišča, torej na Reko in v Trst. Promet s severom — preko Čehoslovaške in Nemčije, — se bo potemtakem skrčil do skrajnosti.

Istotako velike važnosti je tudi politična pogodba, ki določa, da ne sme v političnem oziru nobena izmed treh držav ničesar ukreniti na svojo roko, ne da bi se prej posvetovala s svojima tovarišicama.

S tem je dobila Italija odločilno besedo v najvažnejših vprašanih avstrijske in madžarske politike. Vpliv, ki ga bosta mogli izvajati Avstrija in Madžarska na italijansko politiko, bo malenkosten.

S priključitvijo Avstrije Nemčiji potemtakem ne bo nič, že vsaj toliko časa ne, dokler se Italija ne prepriča, da ji je Nemčija v vseh ozirih naklonjena in da podpira vse njene politične težnje.

Razumljivo je, da ta nova podonavska zveza ne bo zadovoljila Francije ter držav Male antante: Čehoslovaške, Jugoslavije in Romunske.

Toda Mussolini je bil toliko "velikodušen", da je izjavil: — Če se nam hočejo Čehoslovaška, Jugoslavija in Romunska pridružiti, se nam lahko pridružijo, toda pozneje in pod pogoji, ki jih jim bomo mi narekovali.

Mala antanta je imela v zadnjih letih odločilno besedo v Podonavju. Karkoli so sklenili čehoslovaški, jugoslovanski in romunski državniki, je obveljalo.

Avstrija in Madžarska nista gledala tega prijateljstva s posebnim zadovoljstvom, kajti vse, kar je bilo članicam Male antante v korist, je bilo njima v škodo.

Mussoliniju je šlo predvsem za tem, da omajava vpliv, ki ga imajo tri podonavske države pod zaščito Francije.

Tajna posvetovanja so se že dolgo časa vršila. Dollfuss in Goemboes sta bila že prej parkrat v Rimu, kot svojega posebnega odposlanca je pred tedni poslal Mussolini na Dunaj in v Budimpešto italijanskega državnega podtajnika Suvicha, ki je ugledil pot za pogodbe, ki so bile včeraj podpisane.

Avstrija in Madžarska, ki sta bili doslej brez prijatelja in zaščitnika ter sta bili navezani sami nase, sta dobili v Mussoliniju precej mogočnega zaveznika. Mussolinijeva Italija je več ali manj sovražna vsem nasprotnikom Avstrije in Madžarske.

Zaenkrat je treba počakati, kakšne strune bo ubrala Francija, ki se je smatrala s članicami Male antante in Poljske za absolutno vladarico Centralne Evrope.

Detroit je pripravljen na štrajk

TOVARIŠ DILLINGERA USTRELJEN

Črncet Youngblood je bil ustreljen v trgovini. — Šerif in dva deputija so bili ranjeni.

Port Huron, Mich., 18. marca. Črncet Herbert Youngblood, ki je 3. marca pobegnil z Johnom Dillingerjem iz ječe v Crown Point, je bil ustreljen v boju s šerifom Williamom L. Van Antwerp in tremi njegovimi deputiji.

Črncet Eugene Fields, star 25 let, je šerifu naznanil, da se v trgovini njegove matere nahaja nek črncet, ki se hvali, da je pobegnil iz ječe. Šerif Van Antwerp se je takoj odpravil s svojimi tremi deputiji proti trgovini. Postavili so se pri prednjih in zadnjih vratih in šerif je stopil v trgovino. Youngblood je držal v rokah revolver in Van Antwerp mu ga je hotel iz roke, toda Youngblood je potegnil drugi revolver ter pričel streljati. Deputija Cavanaugh in Lohr sta bila nevarno ranjena na glavi, šerif Van Antwerp pa je bil ustreljen v ramo. Toda šerif in deputiji so ga s strelji spravili na tla. Smrtno ranjenega s šestimi strelji so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je še izpovedal, da se Dillinger vozi z ukradenim avtomobilom v južno-vzhodnem Michiganu.

Youngblood je po nekaj urah umrl. Policija v državi Michigan in na kanadski strani v državi Ontario je zastražila vse ceste, ker domneva, da se je Dillinger obrnil proti Kanadi. Neko poročilo pravi, da se je Dillinger že s čolnom prepeljal čez reko St. Clair v Kanado.

Lima, Ohio, 18. marca. — Porota Alen okraja je obsodila Dillingerjeva tovariša Harryja Pierponta in Charlesa Makyela na smrt na električnem stolu, ker sta pri begu iz ječe v Lima v oktobru ustrelila šerifa Jessa Sarberja.

Pod isto obdolžbo pride la teden pred sodnika Russell Clark, ki je skupno s Pierpantom, Makyeyem in Dillingerjem pobegnil iz ječe.

POMOČ ZA ARKTIČNO EKSPEDICIJO

Washington, D. C., 18. marca. Trem ruskim letalcem je bilo narečeno, da naj odlete iz Seattle, Wash. na pomoč 89 moškim, ki se nahajajo na ledeni plošči, nedaleč od obzrežja Kamčatke.

Sovjetski poslanik Trojanovski je prejel iz Moskve poročilo, da se je ledena plošča pričela premikati in da je ekspedicija v nevarnosti. Ruski letalci bodo v Nome kupili aeroplan in bodo takoj odleteli na pomoč.

Trojanovski je naprosil državni departament za pomoč in državni tajnik Hull je obljubil, da bo vlada Združenih držav storila vse, da ponosrečnim pomaga.

Da bi se, bodisi Jugoslavija, Čehoslovaška ali Romunska sprijaznila z Avstrijo ali Madžarsko ter stopila v novo podonavsko zvezo, ni niti misliti.

Napetost se bo potemtakem še bolj poostrila, in posledice te napetosti bo brez dvoma pokazala že bližnja bodočnost.

GRŠKA PROTI BALKANSKI POGODBI

Grška bi mogla vsled pogodbe priti v spor z Italijo. — Ruski poslanik je svaril pred pogodbo.

Istanbul, Turška, 18. marca. — Odkar je bila 9. februarja podpisana balkanska pogodba, so v grških političnih krogih nastali prepri, kar je tem bolj presenetljivo, ker so se vse politične stranke več let trudile, da vstvarijo na Balkanu prijateljske odnose.

Proti pogodbi je posebno agitirala bivši ministrski predsednik Eleutherios Venizelos, ki je opozarjal Grško, da se pogodbi ne marata pridružiti Bolgarija in Albanija, dasti nista zadovoljni s svojim stašičem glede svojih meja.

Predno je bila pogodba podpisana v Atenah, so se zunanji ministri Jugoslavije, Romunske, Grške in Turčije sestali v Beogradu in sestavili pogodbo. V istem času pa je ruski sovjetski poslanik v Angori opozoril turško vlado, da bi v slučaju vojne med Rusijo in Romunsko Turčija po pogodbi morala pomagati Romunski in napasti Bolgarsko, ki bi v tem slučaju bila zaveznica Rusije. S tem pa bi kršila rusko-turško prijateljsko pogodbo.

Zato je turška vlada naročila svojemu zunanjemu ministru Ružbeju, da se na svojem potu v Beograd oglasi v Bukarešti ter naj pojasni romunski vladi turško zapleteno stališče. Romunski zunanji minister Titulescu pa je to težko kočo odpravil s tem da je vročil turškemu zunanjemu ministru pisмено izjavo, da Romunska v takem slučaju, kakoršnega je navedel sovjetski poslanik, ne bi od Turčije zahtevala, da ji pride na pomoč.

Takoj nato, ko je bila podpisana balkanska pogodba, so grški nasprotniki pogodbe, ko so izvedeli, kaj se je dogodilo med Turčijo in Romunsko, dolžili vlado, da se ni zavarovala na isti način kot Turčija, češ, da bi Grška prišla v isti položaj v slučaju vojne med Jugoslavijo in Italijo, ko bi bila Albanija na strani Italije. Grška vlada se je takoj obrnila na tri ostale države, ki so podpisale balkansko pogodbo ter je nato izjavila, da vsled pobode z Grško ne bo vezana, da pomaga kateri svoji zaveznici v vojni proti kakšni vojni državi.

Vsled tega so se grški politični krogi nekoliko pomirili in sedaj skušajo pogodbo še bolj utrditi s tem, da pridobe za pogodbo še Bolgarsko in Albanijo.

VOJNA PROTI KOMUNISTOM

Šanghaj, Kitajska, 18. marca. Vlade četev v zapadnem delu province Fukijen so skupno s kantonskimi četami pričele vojno proti komunistom.

Kantonskim četam pomagajo aeroplani generala Čen Čja-tanga.

ZAROTA PROTI MUSSOLINIJU

Zarota je bila skovana v inozemstvu, toda profesor Salvemini zanikuje vsakdo krivdo. — Obtoženci bodo obsojeni na smrt.

Rim, Italija, 18. marca. — Pred posebnim sodiščem za obrambo države se je pričela obravnava proti štirim obtožencem, ki so lansko leto nameravali umoriti ministrskega predsednika Mussolinija. O tej zaroti se je izvedelo šele 3. marca, ko je bila že več mesecev po aretaciji objavljena proti njim obtožnica.

Obtoženci so: Renato Cianca in njegov sin Claudio, Leonardo Bueciglioni in Pasquale Capasso.

Zaroto so kovali begunci v inozemstvu, med njimi bivši urednik demokratičnega lista "Mondo" Alberto Cianca, brat Renata Cianca, ter Carlo Rosselli in profesor Geantano Salvemini, ki pa zanika vsako soudeležbo pri zaroti.

Obtožnica dolži zarotnike, da so nameravali vreči bombe na več krajih, katere je obiskal Mussolini. Renato Cianca je obdolžen, da je od svojega brata prejel denar, da je kupil bombe, ki je eksplodirala 30. junija 1933 pri glavnih vratih baziške sv. Petra. Vsi trije Cianca so priznali svojo krivdo.

Bueciglioni in Capasso sta obdolžena, da sta Cianca pomagala položiti bombe, ki je bila skrita v majhnem kovčegu, pred cerkev sv. Petra.

Obtoženci bodo najbrže po novi postavi obsojeni na smrt.

POLICIJA JE STRELJALA V SILOBRANU

Pariz, Francija, 17. marca. — Pododbor preiskovalne komisije poslanske zbornice je objavil prve podatke o streljanju policije pri Concorde mostu tekom usodepolnih nemirov 6. februarja. Poročilo sloni samo na izpovedbah policijskih prič ter bo nastop policije še treba pojasniti s pričevanjem ljudi, ki so se nahajali med množico, na katero je policija streljala.

Po policijskih izpovedbah so najprej pričeli streljati demonstranti; pri Concorde mostu policija ni rabila niti strojnih, niti avtomatičnih pušk. Posluševali so se samo revolverjev. Policisti so množico pozivali k miru, ko so padli iz množice prvi strelci.

Policijski poveljnik ni dal povelja, za streljanje, ter je vsak posamezni policist streljal v samoobrambi. Policijski prefekt je policiji ukazal, da mora most braniti za vsako ceno in z vsakim sredstvom in preprečiti, da demonstranti ne pridejo čez most. Policisti so izjavili, da je bila množica ljutejša kot kdaj poprej in da je iz množice letelo kamenje, vroče železo in slednjič so nekateri pričeli izza drevja streljati na policijo.

Iz izpovedb zaslišanih prič se bivši veterani niso posluževali nikakega orožja, temveč so to bili mlajši ljudje, najbrže monarhisti ali fašisti. Veterani so korakali v polnem redu proti mostu z napisi, ki so zahtevali "pošteno in čisto republiko". Ko so dospeli do mostu, so se obrnili in odkorakali.

DESET TISOČ DELAVCEV SE POSVETUJE O SVOJIH ZAHTEVAH

DETROIT, Mich., 18. marca. — Odločilna ura za največji štrajk avtomobilskih delavcev, kar jih pozna dežela, se neprestano bliža. Danes so se vršila velika zborovanja v različnih delih mesta. Zborovanj pod vodstvom American Federation of Labor, se je udeležilo nad deset tisoč delavcev.

RUSIJA IN MONGOLIJA

Japonski vojaški atašej dolži Rusijo, da hoče raztegniti svoj vpliv nad Mongolijo. — Ruski letalci se vedno zaprti.

Peiping, Kitajska, 18. marca. — Japonski vojaški atašej svetnik Šibajama zatrjuje, da so sovjetski agenti na delu v notranji Mongoliji, da bi razširili ruski vpliv proti jugu in zapadu.

Šibajama trdi, da komunistični agenti pod krinko belih Rusov delujejo med Mongoli in da se je komunistični vpliv jasno pokazal po obmejnih mestih province Sujuan, kjer so celo časopisje zavzela za sovjetce.

Šibajama tudi pravi, da so se sovjetske vojaške postojanke v zunanji Mongoliji tako približale meji notranje Mongolije, da so se mongolske vojaške straže umaknile, da so se izognile spopadu z ruskim vojaštvom.

Tokio, Japonska, 18. marca. — Sovjetski konzularni svetnik Nikolaj Rajvid se je obrnil na načelnika ameriško-evropskega urada za zunanje zadeve ter ga prosil, da Japonska pomaga, da bi bili izpušeni sovjetski letalci, ki se nahajajo v zaporu, ker so bili priljeni pristati na mančukvanskem ozemlju.

Rajvid je rekel, da so letalci pomogli leteti čez mejo, ker so se v gosti megli izgubili. Japonski uradnik je rekel, da so bili ruski letalci najdeni 35 milj v notranjosti meje. Rajvida je tudi spomnil, da je sovjetska straža 2. marca streljala na japonski aeroplan, ko je letel blizu sibirske meje in da je bil pilot obstreljen in da sovjetska vlada ni še odgovorila na japonski protest, ker so sovjetski aeroplani 28. februarja leteli nad Sejšimom na Kreti.

Japonski časopisi pravijo, da bo zunanji minister Hirota predlagal, da Japonska, Rusija in Mančukuo postavijo skupno komisijo, ki naj določi mejo, ki na mnogih krajih ni popolnoma jasna in da naj vse tri države sklenejo pogodbo, po kateri bo aeroplanom zabranjeno letati blizu meje.

REŠILNA DELA PRI TORPEDOVKI

Sasebo, Japonska, 18. marca. — Japonske mornariške oblasti nanzanjajo, da so iz torpedovke Tomozuru, ki se je pri manevrih preobrnila in potopila, izvlekli 72 mrtvih, 13 mornarjev, ki so bili še živi rešeni, bo prečalo pri preiskavi glede nesreče. 28 mož, med katerimi se nahaja tudi poveljnik torpedovke, še ni bilo najdenih in so najbrže padli v morje in utonili.

William F. Collins, eden narodnih voditeljev Federacije, je rekel, da se delavci ne bore toliko za skrajšanje delovnega časa in za višje plače kakor za strožjo izvedbo določb, ki jih vsebuje pravilnik za avtomobilsko industrijo.

Delavci so sprejeli resolucije, naj se naprosi National Broadcast Company, da bi jim dovolila po radio odgovoriti na izvajanje Johna L. Lovetta, predsednika zvezne tvornicarjev v Michiganu.

Lovett je prejšnji večer govoril po radio ter rekel, da Federacija samo zato podpira Wagnerjevo predlogo, ker hoče okrepiti svoje vrste.

Collins je dejal, da je zaenkrat vse odvisno od zvezne vlade, če bo izbruhnil štrajk ali ne.

Odločitev bo padla v torek.

Velika delavska zborovanja so se vršila tudi v Flint in Pontiac. Danes je odglasovalo 4000 delavcev Chevrolet tovarn, da bodo v sredo zaštrajkali.

INSULL ZOPET ODPOTOVAL

Najel je tovorni parnik. Parniku more sam določiti pot. — Najbrže bo šel v Abisinijo.

Pirej, Grška, 18. marca. — Samuel Insull je ob 1.25 ponoči odpotoval na grškem tovornem parniku Maiotis, ki je v resnici njegovo lastno kraljestvo, kajti potovati more, kamor hoče, dokler se nahaja na visokem morju. Grškim oblastim mu ni bilo niti treba povedati, kam je namenjen.

Grška pristaniška oblast je od nje samo zahtevala, da ji po brežičnem brzojavu sporoči, na katerem kraju se bo izkrcal.

Pred svojim odhodom je Insull rekel, da bo izstopil v Djibouti v francoski Somali deželi, na skrajnem koncu Rdečega morja in da bo pozneje šel v Abisinijo. Ker pa Insull nima francoske vizume, se v Djibouti ne bo smel izkrcati. Zato bo najbrže na svoji vožnji šele določil, kam bo potoval.

Ko je Insull prvič pobegnil s parnikom Maiotis, je grška vlada po brežičnem brzojavu zahtevala od kapitana, da se vrne in pripelje parnik v kako grško pristanišče, in parnik je proti večeru prisel v Pirej. Dokler ni parnik pričel voziti v pirejsko pristanišče, Insull ni vedel, da se je parnik obrnil.

Po vrnitvi so pristaniški zdravniki Insulla preiskali, ter izjavili, da je pri najboljšem zdravju, navzdu temu, da so prej zdravniki trdili, da ima srečno srpako in da ni sposoben za potovanje. Šest ur zatem, ko je Maiotis prišel v Pirej, je zopet odplnil in sedaj spremlja Insulla tudi njegov žena.

“Glas Naroda”

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY... Frank Sakser, President... L. Benedik, Treas...

INSULL

Samuel Insull, bivši gospodar prometnega sistema na Srednjem Zapadu, je bil pobegnil iz Amerike...

PRESEDNIKOV PORAZ

Predsednik Roosevelt ni imel zadnje dni posebno velike sreče... Ko je bilo treba odobriti predlogo, ki določa zgradnjo St. Lawrence prekopa...

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU... SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

STAVISKIJEV ŠKANDAL JE VEDNO VEČJI

Preiskovalna komisija francoskega parlamenta se je z brezprimerno ognjvitostjo lotila proučevanja aktov, ki se tičejo afere Staviskija...

Preiskovalna komisija pa se kljub temu trudi, da razčisti afero... Zaslusili namerava 142 poslancev, o katerih je znano, da so bili od Staviskijeva podkupljeni ali v njegovi službi...

Staviski je podkupoval parlamentarece večinoma po svojih zapnikih, kar je razvidno tudi iz nekaterih čerkov... Značilno je, da sta bila njegova tajnika člana redakcije “Volonté”...

Skrivnostna smrt sodnega svetnika Alberta Princeja je zavrnila pogledu tudi na druge činitele... ki so imeli opraviti z afero Staviskija... Nadvse močno namreč vpliva v javnosti dejstvo, da sta v zvezi s Staviskijevimi manipulacijami tudi dva bivša ministra...

V zadevi dijonskega umora prejemata pariška policija vsak dan celo kope pisem in ovadb, ki pa si tako nasprotujejo, da si ni mogoče ustvariti slike o pravem položaju... Bivšega detektiva Riboulleta, ki je razkril Lamourjeve zločine, je uredništvo pariškega “Matina” poslal v Dijon...

Francoski tisk enodušno zahteva, da se mora ta stvar za vsako ceno razčistiti.

Zoper prane prehlade... SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Iz Slovenije.

Neuspelo ponarejanje stotakov.

V Mariboru so se pojavili v zadnjem času slabo ponarejeni stotaki... V zvezi s tem je policija aretirala nekega trgovskega pomočnika, pri nadaljnji preiskavi so pa ugotovili, da je ta popolnoma nedolžen...

Spopad ob madžarski meji.

Iz Maribora poročajo 28. febr.: Kakor poročajo Agencija Avala, je v nedeljo ob 18. naš graničar Nikola Ristovič opazil na jug. ozemlju, kakih 300 m daleč od madžarske meje in sicer v smeri od mejnega kamna št. 484 v dolnjelendavskem srezu dva neznanca v uniformni madžarskih obmejnih stražnikov... Oba sta bila oborožena in sta naglo korakala dalje v notranjost jug. ozemlja...

Tujca sta se med tem oddaljila od državne meje za kakih 700 korakov... Ko sta ju graničarja dohitela in pozvala, nja se vrneta, sta ona dva pograbila svoji puški in ju namerila proti Ristoviču. Enemu se je puško sprožila, vendar Ristoviča ni zadela...

Obmejni spopad sta kakor se vidi, pozročila oborožena neznanca, ki se zahtevam jug. graničarjev nista hotela pokoriti, marveč sta ju celo napadla... Graničarja sta izvršila samo svojo dolžnost, kakor jima to velevali obstoječi predpisi...

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, peravnajo naročnino točno.

Iz Jugoslavije.

Zlorabe bivšega policijskega kapitana Prodanoviča,

ki se že več dni obravnavajo pred subotičkim sodiščem, vzbujajo vedno večje zanimanje občinstva... Poglej deliktov, ki so navedeni v obširni obtožnici, prihajajo pa dan kar po naključju vedno novi in med njimi nekateri tudi zelo zanimivi...

Sleparija s pobožnim knjigami.

Beograjsko sodišče vodi preiskavo proti bivšemu parohu Hranislavu Tomiču, ki je izdaljal neke pobožne knjige pod imenom tvrdke “Institut za versko narodno literaturo”... Ves ta institut je predstavljatelj Tomič sam in da bi dobil več naročnikov za svoje pobožne knjige, si je izmislil razne sleparske trike...

Smrtna obsodba morilca Mihajla Markoviča je potrjena.

Kasacijsko sodišče je potrdilo smrtno obsodbo, ki jo je lani 27. decembra izrekli beograjsko sodišče nad bivšim bančnim direktorjem Mihajlom Markovičem... Kasacijsko sodišče je sedaj v polni meri potrdilo razsodbo sodišča in njene razloge...

Knjige Vodnikove Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša SAMO \$1.—

KNJIGARNA “GLAS NARODA”

216 West 18th Street, New York, N. Y.

SVETLOBE NI NIKDAR PREVEČ.

Piše Dorothy Greig.

Nekateri ljudje so mnenja, da je soba preveč razsvetljena, in da je to škodljivo za oči... Človeške oči so bile ustvarjene za gledanje v naravi in zunanja luč je mnogo močnejša nego katerakoli luč v zaprtem prostoru...

Peter Zgaga

Amerikance in Anglež sta se pogovarjala in sta hotela drug drugega prekositi.

No, ker že baš o lovu govoriva — je rekel Amerikaneec — vam moram povedati, da sem lani v enem dnevu ustrelil devetindevdeset zajecov... Verjame, verjame — se je namuzel Anglež — Toda čemu ne rečete, da ste jih sto? Sto je okroglo število. Sicer pa, en za jee več ali manj.

Pa ste ga videli? — je vprašal Amerikaneec nestržno... Seveda sem ga videl na lastne oči. Parnik, s katerim se je vozil, ga je prehitel v newyorškem pristanišču... Torej ste ga res videli?

Hvala Bogu — se je oddahnil Amerikaneec... Ko so je odpravljali rojaka iz domovine v Ameriko, so mu rekli: — Ali veš, da je tam v Ameriki noč, ko je pri nas dan? — Nekaj takega sem slišal — je odvrnil — pa skoro me vrjame. No, če je pa res tako, so bom skušal privaditi.

V pekel pridejo tisti, katerim bi bilo v nebesih preveč dolgočasno... Nekoč so se pogovarjali, čemu je morska voda tako slana... Dobro je, da ste prijazni s svojimi sovršnjaki. V istem času pa ne smete pozabiti na svoje prijatelje.

Neki igralec je moral igrati Luciferja. Prišel je v gledališče v novi obleki. Režiser ga je nekaj časa gledal, potem je dejal: — Črno in zeleno! Ali si že kdaj videl zelenega hudča? — Ne, — je odvrnil vprašanec: — Si morda ti kdaj videl rdečega?

Kakor vam je znano, je tudi Avstrija, ko se je med vojno zvijala v zadnjih krčih, najemala pošiljke za pošiljkom... Ljudje so ji morali dati v zlatu in srebru, v zameno so pa dobivali ničvredne papirnate izkaznice...

Naš orel je pa čudna zver, prokleto čudna — hohoho, ker s kljunom čisto žra zlato, pri repu pa, no — hohoho — od njega pada sam papir... Nekega jutra se je pa zbleščal pod orlom na plakatu sledeči napis: — Kdor javi izdajalec, ki je zakrivil to nesramnost, bo dobil tisoč kron nagrade...

Velikonočne pošiljatve... Nikdar ni spomin na domovino in na svojce tako jasen in svetel kot v velikonočnem času. Pa tudi naši domači o Velikinoči nestržno čakajo pisma iz Amerike. Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. ERMAN:

VLOMILEC

Nekaj je zaskripalo v hiši. Slišal sem popolnoma dobro. Zopet! Spodaj v jedilnici nekdo hodi! Zdaj je zopet zaskripalo. Ali bi vstal?

Ko bi mi le glava ne bila težka; ta prekleta pijača... snoci. Nikoli več, nikoli!

Lopov je moral to zavohati... pa misli... Nak, samo ne zaspati!

Uboha moja glava! Vendar moram iti doli. Ne morem kar tako dopuščati, da bi vladal in moje stanovanje. Kaj bi rekla Izabela? Že vidim njen obraz; vidim, kako se je vsa vzbela in kako me z viškim sočutno meri.

Seve! Dvoboje na pištole, na tri korake razdalje — za pisalnikom. Za pisalnikom moreš vse! A ko bi se moral v resnici izkazati...?

Moj Bog, vsa naša srebrnina, preproge, bronce! Stokrat sem bil že rekel Izzi, da se morajo posebno zgoranja okna skrbno zapirati.

Na oknih v pritličju ni železnih križev! Stanujemo tukaj skoraj do cela sami! Posvem lahko.... Zopet so zaskripala vrata, doli moram. Saj se menda ne bojim? Ne vem, kaj je z menoj. Tako mi drhte kolena. Ah to prekletno vino. — Ne, še malo me ni strah. Izze ne zbudim!

Mimo tega sem bil čital, da vlomilec nikdar ne napadejo človeka. Čisto tiho vstanem s postelje. Bedasto, da leži moj žepni nož doli na pisalniku. Vsekakor bi bilo dobro, da vzamem s seboj kako orodje. A razen Izine pastirske palice z zadnje maskarade nimam kaj drugega pri roki. Ni ravno videti posobno nevarna, očitno je z rožnatim trakom — vendar imam vsaj nekaj; nisem golih rok....

Previdno se odpravim po stopnicah. Kajpak je zaskripala ravno zadnja stopnica, in to močno. Takoj je nastala mrtva tišina. Nič se ni ganilo.

Noge so me odnesele naprej po temnem hodniku. Nisem hotel pritižati luči. Bolje je, da ne — tudi to sem bil nekjebral. Izpostavljaj se nevarnosti, da te kdo ustrelje. Ne, ne, le ne luči. Bolje je, da ne!

Morabititi je pa že odšel, sem si mislil, predno sem krenil proti kuhinji.

Sreče mi je temnotno zastalo. — Skozi priprta vrata je prihajala luč. Torej vendarle vlomilec! — Hitro sem si dal par nasvetov. Ostani miren! Nastopi krepko in odločno! Zavaruj si hrbet!

Zdaj pa naskočimo! Ne vem, kaj sem si vlomilec vedno predstavljal velike in močne. Tu pred menoj, pred odprto kuhinjsko omaro, sedi staro, sključeno človeče. Na glavi ima par šopov sivih las. Na majavih kosteh visi še povsem dobra, a prevelika obleka.

Noge tke v rumenih nogovcih — čevlji stoje pred kuhinjskim oknom. Kajpak, Izza ni bila zapra zgoranjega dela okna — opazim, motreč vlomilec.

Siv, utrujen obraz mi je zrl nasproti. V rokah je držal vrhaz krožnik bobov. Zdaj postavi krožnik previdno na tla poleg sebe. Potem počasi ostane.

Pred menoj stoji lopov, vlomilec — in ko ga tako osupnjen motrim, se raztegnejo njegova s ko drasto brado obračena usta v zlohoben, zmeden nasmehek.

“Gospod!” sem dejal, kajti nasproti tej klavni postavi sem se čutil vžle vsinjevi pajami in z rožnatim trakom okrašeni pastirski palice vzvišene: “Gospod! Kako ste mogli brez moje vednosti in brez vednosti moje žene tukaj jesti?”

“In takoj sem vprašal, če si je razen dveh zvežev, v katerih so se nahajale vse naše dragocenosti, napolnil tudi žepce.

Vlomilec samo odmaje z glavo in se udari po žepih. “Potem pa ven! Ampak skozi vrata!” sem dejal odločno in glasno.

Drhte je pobral svoje čevlje in se začel obuvati. Kako nerodno jih je zavezoval! Se poštenih travov nima nesrečnik! Ali bi mu dal svoje...? — Se enkrat se drhte nagne, pobeže krožnik z bobmi, postavi v omaro in jo zapre.

Se danes mislim, kako bi se bilo vse srečno končalo, če ne bi bil videl žalostnega in bednega pogleda, s katerim je vlomilec postavil krožnik v omaro.

Pa vendar sem storil dobro delo. Potepuhu se je obraz razvedril. Tudi čelo se mi je zdelo više nego preje. Motila me je samo brada okrog ustnice, ki so bile razvlečene v porogljiv nasmehek.

Kajpada je bil moj gost zgodaj postal sirota. Odgojili so ga redniški Napačeni so ga napotili. Sam bi bil rad postal pevec, slaven in bogat. Tega mu niso dovolili. Imel je krasen glas. Še sedaj bi mogel... Odkloni sem. Zaradi Izze. Gotovo bi se prestrašila.

Poslej se je bilo mnogokaj dogodilo. Nič mi ni maral vzeti v službi bivšega kaznjence. Nekoč, ko je bil lačen... Tako so tekli dnevi. Med lakotjo in sitostjo, delom in beračenjem, prostostjo in zaporom... Pri tem se žena in štirje majhni otroci. Vsi med dvema in tremi leti. Potem mu je žena umrla. Zdaj mora najstarejši skrbeti za estale.

Mož ihti. Ganjen sem. Seveda je dosti takih slučajev. Toda temu človeku morem pomagati. Rešiti moram njega in njegove bedne čevčke. Prava sreča, da ni vlomil pri sosednjih vratih, kjer stanuje državni svetnik, inčie bi... Pomagati morem.

Jutri ali pojutrišnjem naj se zglasi pri meni. Najdem zaunj nekaj tednov dela na vrtu. Pozneje

set let star? Nemara je tudi še mlajši? Ali ni morda preobložen z delom? Čez mero utrujen? Ali ga nišo morebiti ljudje v svoji krutosti prisilili, da je postal to, kar je? Ali ne jokajo morda doma njegovi lačni otroci? Uboga žena?

Zdelo se je, da mu vina prija. Postal je okretnjši. Jedel je hitreje in hitreje. — Izza se bo čudila mojemu teku.

Pa vendar sem storil dobro delo. Potepuhu se je obraz razvedril. Tudi čelo se mi je zdelo više nego preje. Motila me je samo brada okrog ustnice, ki so bile razvlečene v porogljiv nasmehek.

Kajpada je bil moj gost zgodaj postal sirota. Odgojili so ga redniški Napačeni so ga napotili. Sam bi bil rad postal pevec, slaven in bogat. Tega mu niso dovolili. Imel je krasen glas. Še sedaj bi mogel... Odkloni sem. Zaradi Izze. Gotovo bi se prestrašila.

Poslej se je bilo mnogokaj dogodilo. Nič mi ni maral vzeti v službi bivšega kaznjence. Nekoč, ko je bil lačen... Tako so tekli dnevi. Med lakotjo in sitostjo, delom in beračenjem, prostostjo in zaporom... Pri tem se žena in štirje majhni otroci. Vsi med dvema in tremi leti. Potem mu je žena umrla. Zdaj mora najstarejši skrbeti za estale.

Mož ihti. Ganjen sem. Seveda je dosti takih slučajev. Toda temu človeku morem pomagati. Rešiti moram njega in njegove bedne čevčke. Prava sreča, da ni vlomil pri sosednjih vratih, kjer stanuje državni svetnik, inčie bi... Pomagati morem.

Jutri ali pojutrišnjem naj se zglasi pri meni. Najdem zaunj nekaj tednov dela na vrtu. Pozneje

set let star? Nemara je tudi še mlajši? Ali ni morda preobložen z delom? Čez mero utrujen? Ali ga nišo morebiti ljudje v svoji krutosti prisilili, da je postal to, kar je? Ali ne jokajo morda doma njegovi lačni otroci? Uboga žena?

10 posebnih delje Kuhinjski Mešalec napravil za Mrs. N pred kratkim

za 1 1/2 vrednosti elektrike

TUKAJ JE 10 DEL:

- 7:30 dop. Stisnil oranžni sok za družinski zajtrk 1 min.
7:47 dop. Utopel jajca za navadno omleto bila je lahka in rahla 2 1/2 min.
10:32 dop. Utopel je jajca, spečil meslo in slakov in zmešal testo za kek (ski zmešani z električnim mešalcem, imajo rahlo notranjost) 13 min.
11:05 dop. Zmešal vročo polivko za kek 4 min.
11:36 dop. Utopel zmes za cervkveno kek-in-kondit prodajo 2 1/2 min.
12:01 pop. Utopel smetano za okrask jajca za otroško malico 1 min.
3:18 pop. Zmešal jajca za Johnnija, ko se je vrnil iz šole 1 1/2 min.
5:26 pop. Napravil majonezo za solato (previdno in zanesljivo ročno delo, toda brez sitnosti z mešalcem) 7 min.
6:15 pop. Zmešal krompir za večerjo (kako lahko in rahlo je bil!) 2 min.
10:14 zv. Zmešal gospodarski utepeno mleko za "večerno pijačo" 1 min.

Baš za šalo je Mrs. N pazila, kako dolgo je trajalo vsako delo. Potem je sedla k mizu in izračunala, kako malo stane obratovanje Mešalca za ta dan... 1/2 centa. Brez vprašanja — elektrika je poceni!

OGLEDITE SI zanimive razstave in razkazovanja električnih potrebščin v naših izložbah. Mi jih ne prodajamo! Napredaj se pri elektrifikacijah in v department trgovinah.

THE NEW YORK EDISON COMPANY - BROOKLYN EDISON COMPANY, INC. THE UNITED ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY

ZAKOVANA CERKEV

V vasi Ratajih pri Aleksandrovcu so si vsčani sami zgradili cerkev, ki je stala okrog 300.000 Din. Odbor, ki je vodil gradbeno akcijo, pa je ostal podjetniku sedolžau 20.000 Din. Podjetnik ne zaupa vsčanom, da bi mu v kratkem plačal dolžni znesek, in je zaradi tega cerkvena vrata zakovala tako, da se v novi cerkvi ne more vršiti služba božja. Nobena prošnja ne pomaga in cerkev bo ostala zakovana, dokler vsčani ne plačajo stroškov do zadnjega dinarja.

Bitka s tihotapci na Skaderskem jezeru.

Trije znani tihotapci so iz Skadera po Skaderskem jezeru v svojem čolnu vozili veliko zalogo tobaka in cigaret. Ko so se bližali Plavnici so bili nanje opozorjeni finančni stražniki. Tihotapci so pričeli na stražnike streljati in razvila se je ogrožena bitka, med katero sta bila dva tihotapca ranjena. Tretji je, predno se je vdal, pometal ves tobak, baje okrog 400 kg, v vodo. Njegova tovaršna imata tako hude rane, da je njuno živeljenje v veliki nevarnosti.

bomo videli.

Nikoli ne pozabim tistega napol ugasslega pogleda tega človeka, ko sem mu zvil v papir ostanek pečenke in mu stisnil v roko stotak, za začetek. Še enkrat sem ga potapljal po rami in ga odsvolil.

Ko sem hrupno zapiral hišna vrata, sem slišal, kako se je tiho in nekako obotavljaje oddaljeval po vrtu.

Utrujen sem se vrnil v posteljo. Ves srečen sem trdo zaspal. Zopet enkrat sem bil mogel pomagati, dati nekemu malo ljubezni in zaupanja.

Naslednje jutro me zbudil Izza. Stala je pred mojo posteljo in vpila: "Vlomilec je pobrali vso srebrnino in bronce. Prišli so skozi zgoranje okno v kuhinji!"

Zares, posvem sem bil pozabil zapreti okno....

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

117

Diano so vedno bolj zapuščale moči; v silni zadregi je jecljala: — O kom?... No torej... o... o... Luizino ime ji je drhtelo na ustnah. Še trenutek, pa pove vse po pravici...

Grof je napeto pričakoval. — Odgovorite! — je zaklical in jo grozeče pogledal.

Toda Diana je opazila grožnjo v njegovih očeh. Spoznala je, kaj se godi v srečo moža, ki ga je glodala ljubosumnost na njegovo preteklost... Strah jo je obšel.

Prestrašeno je kriknila in se sesedla na stol.

— Izpolnite povelje! — je dejal grof obrnjen k straži.

Stražnika sta zgrabila Henriko in jo kljub prošnjam in kričanju odveleka.

Grof de Linieres je pa stopil k neprenehno stoječi grofici in jo prijel za ledeno mrzlo roko.

— Nesrečnica! ... nesrečnica! ... je mrmljal težko sopeč in žarečih očeh. Kri mu je pritiskala v glavo. Bil je v stanju, ko človek bohtisi neudoma umre ali pa stori v divji jezi najstrašnejši zločin.

V glavo mu je šinila misel, da bi vzel Dianu v naročje in jo odnesel v svojo kočijo kot plen, ki se je zanj bal, da bi ne ušel njegovi osveti.

— Kriva! ... Grešila je! — je vzkliknil, — a on, vitez, je njen zaupnik! Ah, jaz mu že pokažem! ...

Zdaj je vedel, koga mora streti s svojim gnevom.

— Kaznovati ga hočem! — je zarohnel in odprl vrata.

In na vso moč je hitel po stopnicah. Pred hišo je spoznal groficiine nosilnice. Zapovedal je nosačem, naj odneso grofico v palačo. Sam je pa vstopil v kočijo in zaklical: — V palačo!

In kočija je v diru oddrdrala.

Ko si je Diana nekoliko opomogla od groze in opazila, da je sama v sobici, je vstala pred njo vse, kar se je bilo malo prej zgodilo. Kam so odveleki Henriko?

Prvi groficiin korak je vodil k oknu. Z ulice se je slišalo kričanje množice, ki je pasla oči na nenavadnem dogodku.

— Ah, nesrečno dekle! — je zašepetala grofica, kajti vedela je takoj, da se zbirajo radovedneži okrog straže, ki je vlekla Henriko v ječo.

Nagnila se je skozi okno. Otržno Luizino petje se ni več slišalo.

Kako dolgo se ni zavedala? Potem se je vprašala, zakaj jo je pustil grof samo, brez pomoči v tuji hiši.

Kar ji je šinila v glavo misel. Ali ji ni morda ušlo iz ust Luizino ime v hipu, ko se ji je začelo tenniti pred očmi?

Ali ni morda vzkliknila: "Ime, ki ga zahtevate od mene, je ime mojega deteta... moje hčerke, ki jo hočem zopet najti!"

Mrzel pot ji je obhil čelo. Če je govorila v trenutni zmedenosti, je izgubljenaj.

— Moj bog!... Moj bog! Pomagaj mi!... je vzkliknila.

Napela je vse sile, da bi premagala telesno slabost, ki je pod njo omagovalo njeno telo. Stopila je k vratom. Končno, ko je bila že v veži, je zaslišala, kako se pogovarja pred hišo gruča radovednežev.

Dvema ženama se je smilila Henrika, ubogo dekle, ki so jo vlekli v Salpetriero.

— To je pokvarjena deklina, — je trdil debeluhast meščan; — prav je, da so očistili našo ulico te golazni.

Drugi so omenjali, da je nesrečnica plakala; tarnala, prosila, klicala svojo sestro in sklepala v obupu roke, kar bi bilo izključno, če bi bila lahkoživka.

Diana je vse to slišala. Srce se ji je krčilo.

Toda njena hči je vsaj živila; vedela je to in nobena sila je ne bo odvrnila od tega, da bi je ne iskala.

Čim so jo služabniki zagledali na pragu, so prihiteli z nosilnicami.

Toda takoj je množica radovednežev obkrožila nosilnico, kamor se je zatekla Diana, ki je brž zagrnila okenea. Radovedneži so jo ubrali za nosilnico. V začetku so šepetali in mrmljali, potem so pa začeli delati neslane dovptie. Odraslim se je pridružilo tudi nekaj paglavcev.

Nosači so pospešili korake. Končno so se radovedneži na bulvarjih razšli.

Grofica de Linieres je komaj čakala, da prispe do palače. Mrzlica jo je tresla in v glavi se ji je vrtelo.

Končno so se nosači ustavili. Bili so pred palačo.

XLV.

Roger je nestrjno čakal, da ga pokliče policijski ravnatelj. Picard, ki je skrivaj opazoval vsako njegovo kretnjo, je lahko skoraj točno videl, kakšne misli so rojile njegovemu mlademu gospodu po glavi.

Tisti hip so se čuli iz predsobe nagli koraki.

— To bo pa gotovo gospod grof, — je dejal Picard in prebledel.

Bil je res grof de Linieres.

Roger mu je stopil nasproti. Čim je pa zagledal njegov srditi pogled, je ves presenečen obstal.

— Gospod grof, — je dejal odločno, — pristaj sem, da vam sporočim svoj trden sklep... Vaša želja me je zadržala tu...

— Ukaz, gospod! — je zagodrnjal grof z ledeno hladnim glasom.

Picardu je zastala kri v žilah. Njegov pogled je iskal pogled mladega viteza. Roger je kar poškočil, tako ga je zadel žalitev iz grofovih ust.

— Ukaz? — je dejal in zaskripal z zobmi. In pomosno dvignjene glave je odgovoril: — Prišel sem, gospod grof, s trdnim sklepom stopiti pred vas z zadnjim pojasnilom.

Grof de Linieres ga je premeril s strogin pogledom.

— Pojasnilo! — se je zarežal. — Moje dostojanstvo mi ne dovoljuje ustreči vaši želji... Odrekam vam pravico vpraševati me... Zahotelo se vam je prekršiti vse tradicije vaše rodbine; ne ljubi se mi več poslušati besed, ki pričajo, da se namerevate upreti moji volji.

In vendar ste me tudi zadržali, — je pripomnil vitez.

— Da vam zadnjie zapovem ukloniti se volji kralja, našega gogspodarja... Vaše vedenje ni jasno priča, da se nočete ukloniti.

Roger, ki ga je bil spravil grofov strogi glas iz ravnotežja, se je zopet pomiril. Na vsa vprašanja je odgovarjal odločno.

— Ne, nikoli ne bom dovolil, da bi se svobodno odločevalo o mojem sreću, o moji sreči...

— Pozabljate, gospod, — ga je prebil grof, — da bi imel naš vladar pravico odločati o vašem življenju, če bi hotel.

(Dalje prihodnjie.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

NJEN VODNIK ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

-300 LETNICA WALLENSTEINOVE SMRTI

Da moreš kaj takega izgovoriti, Ceda. Od one ure, ko naju je senor Rom rečel zelo mučne smrti, ga ne smatram samo za enakopravnega, temveč za mnogo vzvišenejšega nad nama. Nikdar ne bom pozabila, koliko sva mu dolžni. Od naju ni sprejel nikake žalosti, me je celo na svoj plamenit način zavrnil, ko sem mu hotela povišati plačo in ni me rekel, da si bo moral misliti, da mu hočem za najino rešitev plačati. Kar je naredil, je storil, ker je bilo zanj samo ob sebi razumljivo. In tako je tudi za mene samo ob sebi razumljivo, da mu ostanem hvaležna vse svoje življenje. Ni lepo, ko rečeš: "S takim se vendar ne bom poročila!" Rečem ti, vsaka žena se more smatrati ponosno in srečno, ako dobi takega moža. Toda ti moraš imeti srce iz kamna!

Ceda ihte pade materi okoli vratu. Če bi vedela, kako srečno bi se čutila, ako bi jo Henrik ljubil, ako bi jo počel za svojo ženo. Ne reci tega, mama; moje srce prav gotovo ni iz kamna. O, ne; tobe ljubim tako iskreno in očeta sem tako zelo ljubila. Nikdar ne smeš več reči, da je moje srce iz kamna!

Ceda prične bridko jokati, tako da je bila senora v velikih skrbih in ji je bilo žal, da je svojo hčer zalila. Skušala vstavi Cede in solze in niti najmanj ne sluti, da je njena hči točila solze zaradi moža, o katerem je rekla "Takega vendar ne bom poročila". Ko se Ceda nekoliko pomiri, prvi proseče:

Nikar ne govori več o tem, mama. Bila sem zelo neumna, toda nisem mislila tako slabo, kot je izgledalo. Toda nikdar ne govori več o tem, da se ti zdi mogoče, da bi poročila senora Roma. Bova je našli kako drugo plačilo, ne da bi vedel, da smo ga hoteli plačati. To moreva najlažje storiti, ako mu dava na Doxani dobro, stalno službo. Nikar ne misli, da sem preoščabna, ako tako odločno odklonim, da bi kdaj postala njegova žena. Sploh se ne mislim nikdar močiti. Pri tebi hočem vedno ostati, tvoja hči hočem vedno biti!

Vsa vznemirjena boža senora šase svojega otroka. Take Cede še nikdar ni videla. Selze so bile pri njej nekaj redkega. Vedno se je znala obvladovati. Morala je tedaj biti zelo nervozna in je bila vsled tega včasih malo osorna proti senoru Romu.

Pozabi to, Ceda in se več ne razburjaj. Tudi za tebe bo prišel eukrat pravi. To bomo mirno počakali in ne bomo več o tem govorili. Nikdar več ti ne bom rekla, da imaš trdo srce; saj vem, da ni tako. Kar tako mi je všlo raz jezika. Saj veš, da je tvoja mama včasih nepremišljena in zato misliš, da moraš biti ti tem razumnejša. Sedaj pa se mi že zdi časa, da pridemo kmalu domov. Zdi se mi, da so bili napori tega potovanja za te preveliki. Četudi nama je senor Rom preskrbel vse in vse napravil udobno, je vendar utrudljivo. Tako drugačno, kot si sedaj, te nisem še nikdar videla.

Naglo popirne Ceda besedo: — To je, mama. Sama čutim, da je bilo za me preveč. Dobro je, da že potujemo domov. Tako življenje je pretežavno.

Tako potujejo iz Anglije v Bremerhafen in se vkreajo na razkošen parnik, na katerem je Henrik preskrbel najboljše kabine.

Radovedno pazi Ceda v Bremeru, ako se bo zopet v Henrikovi kličini pojavilo mlado, plavalasno dekle, ali pa če bo zopet vzela dopust. Bilo je popolnoma mogoče, da se je s Kristo dogovoril, da se tukaj snideta. "Zopet se vidimo!" je rekel. In naenkrat ji pride na misel, da bo mogoče to dekle tudi potovalo v Mehiko. Kdaj naj bi se drugače zopet videla? Ali ni bilo mogoče, da bi ljubljeno dekle šlo čez morje, bi tam za njo preskrbel kako službo do časa, ko se bo mogel z njo poročiti?

Toda Henrik se ne gane od njihove strani in Kristine ni bilo od nikoder. Ni je bilo videti v pristanišču in tudi ne na krovu parnika.

In tedaj se Ceda oddalje. In zopet se vpraša, ako ni bilo to samo majhno ljubinkovanje. Mogoče je Henrik Kristo že pozabil, ker njegova ljubezen ni bila globoka.

Na ladji je postala mirnejša, kar je mati pripisovala vožnji po morju, kajti na ladji je bilo več razvedrila kot pa na potovanju po tujem.

Ceda se je tudi Henriku kazala bolj prijazno. Senora mu je po ovinkih dopovedala, da je bila Ceda izmučena in nervozna. Henrik opazuje Cedo po tihem in skrbi. Prepriča pa je bil, da mora Ceda v svoji notranjosti nekaj premagavati. Ral bi bil vedel za vzrok, toda ni mogel. Da bi mogel sam biti kriv te njene izpremembe, mu ni prišlo na misel.

Življenje na parniku je zares Cedi pomagalo, da je dobila svoje ravnotežje in sebi v tolažbo si reče, da bo od sedaj naprej Henrik vedno v njeni bližini. Čimbolj se je pomirila Ceda, tem veseljši je bil Henrik. Skušal jo je razvedriti in če ji je izvil kak vesel smeh, je bil ves srečen. To je Ceda tudi opazila in srce ji upotno bije v prsah. Ker se je tudi Henrik kazal veselo, si je vedno govorila, da mu slovo od Kriste ni seglo globoko, drugače bi moral biti bolj potrten. Ali jo bo sedaj popolnoma pozabil in se bo njej posrečilo pridobiti si njegovo ljubezen?

Ponosna Ceda je bila sedaj že tako daleč, da bi se zadovoljila tudi s tem, da bi bila naslednica plavalasne Kriste, četudi si sama tega ni priznala.

Vožnja po morju je bila lepa; ves čas so imeli mirno morje.

Samo malo prej, predno je parnik zavil okoli Floride, je bil en dan in eno noč hud vihar. Mnogo potnikov je zbolelo za morskbo boleznijo in tudi senora. Ceda pa je vožnjo dobro prenesla, in medtem ko je senora ležala v svoji kabini pod Juanitino oskrbo, se je Ceda ob strani Henrika borila na krovu z vetrom. Henrik jo mora izrhati in voditi in tako se izprehajata in medtem smejeta kot poradni otroci, kadar sta se morala umakniti kakemu valu, ki ga je vihar vrzel čez krov, ali pa če ju je veter zanesel po krovu. Ceda je vsa razevnela, medtem ko so bile druge ženske, kar ji je še sploh bilo na izpregled, blede in so se boječje plazile ob stenah. Boj z viharjem je vedno bolj pomirjeval njen notranji nemir in se je popolnoma vdala Henrikovi družbi.

Kot dobra prijateljica hodita vedno skupaj in Ceda je bila razposajena, kakoršne Henrik še ni nikdar videl. In kot še nikdar, mu je bilo premagovanje zelo težko, kadar jo je veter smejoče se na ves glas in s razmršenimi lasmi pogajal v roke. Poznal jo je že v marsikaterem razpoloženju, a tako razigrane volje je še ni videl. In pri tem mu je bila neizmerno všeč. Želel si je, da vihar še ne bi tako naglo poneshal. Toda s to željo je najbrže ostal sam; samo Ceda je mogoče z njim delila to željo, kajti v tem boju z viharjem se je čutila nenavadno svobodno.

Ko pa zavije ladja v Floridski kanal, je bilo konec viharja. Lepo vreme je privabilo potnike zopet na krov in tudi senora se zopet kmalu prikaže. Bila je vesela, da je njena hči tako dobro prenesla nevihto. Ceda je obdržala svoje veselo razpoloženje — plavalasa Krista je bila daleč in Henrik tako blizu. (Udalje prihodnjaj.)

V nedeljo 25. februarja je poteklo 300 let, odkar je bil v Chebu umorjen slavni češki vojskovodja Al. Venecl Wallenstein, vojvoda Friedlanski. Wallenstein je bil rojen 24. sep. 1583, njegov oče je bil Viljem von Waldstein in mati Marjeta, roj. Smiricky. Bil je protestant, a je pozneje postal katoličan. Radi raznih spletk, ki so izvirale predvsem iz Bavarskega, je cesar Ferdinand II. izgubil v njega zaupanje, čeprav ga je Wallenstein s svojo vojsko večkrat rešil pred vpadi Gustava Adolfa. Wallenstein je bil nazadnje obdolen, da paktira s Saksi in s švedskim kraljem Adolfom proti cesarju. Januarja 1634 so v Plznu častniki zaprisegli zvestobo Wallensteinu, toda pri drugo prisegi 19. feb. 1634 so se izneverilo že mnogo višjih častnikov. Dne 18. feb. je bil obdolžen cesarski patent, ki je obdolžil Wallensteina izdajstva in ga odstavil od poveljstva cesarske vojske. Wallenstein je s svojimi zvestimi vojniki odhitel v Cheb.

S slavnim vojskovodjem je ostalo še okoli 1600 mož in poveljniki Illov, Kinsky in Trčka. Gordon, škotski protestant, je kot poveljnik mesta Cheba odprl generalisimusu vrata v mesto in mu dal toplo stanovanje v meščanski hiši Aleksandra Pachelhela, kjer je bil Wallenstein tudi umorjen. Hišo so stražili štirje možje mestne straže. Še tisti večer po prihodu Wallensteinu v Cheb so sedeli pri litur vina častniki Gordon, Leslie in Butler, ki se je Wallensteinu na begu v Cheb pridružil kot prijatelj, v resnici pa je bil eden izmed glavnih zarotnikov proti njemu. Beseda jim ni prav nič tekla. Vsi so bili zamišljeni, ker so vedeli, kaj se pripravljajo. Okoli 11. ure je Wallenstein poklical Leslieja in mu pokazal patent, s katerim ga je cesar odstavil in obdolžil izdajstva. Wallenstein se je vprilo Leslieja silno razburil, ker ni vedel, da ima pred sabo enega izmed izdajnikov. Leslie je odločil, da mora Wallenstein še to noč umreti. Gordon je mislil že odpovedati se svojemu mestu in zapustiti svoj polk, toda Butler ga je opozoril na izrečni ukaz gen. Piccolominija, ki je govoril v imenu carja samega. Končno so se sporazumeli, da izvedejo cesarjevo naročilo, ki jima ga je sporočil ustno Piccolomini, in sicer naj ujamemo Wallensteina živvega ali mrtvega.

Naslednjega dne je poveljnik Illov, ki je ostal zvest Wallensteinu pozval k sebi te tri generale in jih pozval, naj prispejo Wallensteinu zvestobo proti cesarju Ferdinandu II. in proti habsburški hiši. — Trije zarotniki so Illovu zadržali, da se ne čuti vezane s cesarjem, češ, da so Irci in Škoti, to je samo vajaki. V začetku niso hoteli prisesti Wallensteinu, končno so pod pritiskom to vendar storili. Illov jim je pripovedoval, da je sovražnik s svojimi četami oddaljen komaj nekaj milj od Cheba, toda ti mu tega niso verjeli, pač pa so jim šle bolj k sreči govorice, da namerava Wallenstein proglasiti franco-kega kralja za gospodarja Nemčije, ki naj se razdeli med Wallensteinove prijatelje; Wallenstein sam naj bi postal češki kralj.

Zarotniki so sklenili, da umore Wallensteinove častnike v njihovem taboru. Najeli so morilec Roberta Geraldina, polkovnika, stotnika Dionizija MacDaniela in Walterja Deverouxa. Vsi trije so bili Irci. Še enkrat so ves načrt preštudirali in ga zopet ovrgli, češ, da bi bil nevaren. Izbrali so drugega.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO \$2 Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

V JUGOSLAVIJC Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU ILE DE FRANCE 21. MARCA 11. Aprila — 5. Maja PARIS 7. Aprila — 28. Aprila CHAMPLAIN 3. Aprila — 21. Aprila NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE General Travel Service, Inc. MR. LEO ZAKRAJSEK 1359 Second Ave., New York City, N. Y. FRENCH LINE

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Table with shipping news: 21. marca: Berengaria v Cherbourg, Deutschland v Hamburg, Ile de France v Havre. 22. marca: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg. 23. marca: Olympic v Cherbourg. 31. marca: Bremen v Bremen, Volendam v Boulogne, Rex v Genoa. 4. aprila: Champlain v Havre. 4. aprila: Albert Ballin v Hamburg, Rex, Roosevelt v Havre. 5. aprila: Berengaria v Cherbourg. 7. aprila: Paris v Havre, Europa v Bremen, Saturnia v Trst. 11. aprila: Washington v Havre, Stotland v Boulogne sur Mer, Aquitania v Cherbourg. 12. aprila: Majestic v Cherbourg. 14. aprila: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre. 18. aprila: President Harding v Havre, Deutschland v Hamburg. 20. aprila: Mauretania v Cherbourg, Rotterdam v Boulogne sur Mer. 21. aprila: Bremen v Bremen, Champlain v Havre. 23. aprila: Berengaria v Cherbourg, Hamburg v Hamburg, Manhattan v Havre.

Table with shipping news: 27. aprila: Olympic v Cherbourg. 28. aprila: Veendam v Boulogne sur Mer, Europa v Bremen, Rex v Genoa, Paris v Havre. 2. maja: Aquitania v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg, President Roosevelt v Havre. 4. maja: Majestic v Cherbourg, Volendam v Boulogne sur Mer. 5. maja: Ile de France v Havre, Roma v Genoa. 9. maja: Washington v Havre, Bremen v Bremen. 12. maja: Champlain v Havre, Berengaria v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa. 15. maja: Europa v Bremen. 16. maja: Deutschland v Hamburg, Lafayette v Havre. 18. maja: Stotland v Boulogne sur Mer, Olympic v Cherbourg. 19. maja: Paris v Havre, Aquitania v Cherbourg, Saturnia v Trst. 23. maja: Manhattan v Hamburg, Hamburg v Hamburg. 25. maja: Veendam v Boulogne sur Mer, Majestic v Cherbourg. 25. maja: Bremen v Bremen, Rex v Genoa, Berengaria v Cherbourg. 30. maja: Albert Ballin v Hamburg, President Roosevelt v Havre.

Pravkar nesel Wallensteinu faj zlati srodolci, pade ranjen v roto; paž, ki poziva na mir, je usoneen. Nastal je strašen hrup in ropot. Vse je bilo pokoncu. Wallenstein stoji k oknu da bi pogledal, kaj se godi. Tedaj se vderejo vrata. "Knechti" planejo noter. Deveroux vrže Wallensteinu nekaj psovk v obraz in zamahne s partizano (sulico). Wallenstein zamahne molče z rokami in sulica mu prebode prsa. Njegovo truplo zavijejo v tapet, postavijo ga na vojaški voz in odpeljejo na grad. Tam ga oropajo in pustijo neglega na snegu. Tretji dan prispe v Cheb Piccolomini. Najrajše bi bil zdvijal nad Wallensteinovim telesom, toda cesar mu je bil to izrecno prepovedal. Piccolomini je bil za svoje delo poplačen. Postal je bogat, toda pozneje se je med njim in cesarjem razvil prepričanje, kdo je prav za prav kriv za Wallensteinovo smrt. Leta 1628 je Kristina Parnatovska prorokovala Wallensteinu da bo umrl zaklan kakor tele, kar se je v resnici tudi zgodilo. Zarotniki so bili za svoj "trud" bogato poplačani. Piccolomini je dobil Trčkovo poset. Nachod in naslov kneza, Butlerju je bil podarjen Hirschberg, Leslieju Neustadt, a. d. M., Gordonu Smidar in Skrivar, Geraldinu Mšeno.

Najhitreje do Jugoslavije BREMEN • EUROPA Od New Yorka do Ljubljane in nazaj v III. razredu \$211.50 EKSPRESNI VLAK ob parniku v Bremerhaven z jamo pripravno potovanje do LJUBLJANE. HAMBURG - DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN - NEW YORK Od New Yorka do Ljubljane in nazaj v III. razredu \$193.50 Tudi redna odplata z dobro znanimi kabinskimi parniki. Od New Yorka do Ljubljane in nazaj v III. razredu \$190. — Izborno železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK CITY

Koledar l. 1934 Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes. TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Table with shipping news: 1. junija: Europa v Bremen, Volendam v Boulogne. 2. junija: Champlain v Havre, Vulcania v Trst. 6. junija: New York v Hamburg, Washington v Havre. 8. junija: Olympic v Cherbourg, Stotland v Boulogne. 9. junija: Paris v Havre, Aquitania v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa. 12. junija: Bremen v Bremen. 13. junija: Lafayette v Havre, Deutschland v Hamburg. 16. junija: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg. 18. junija: Europa v Bremen. 20. junija: Hamburg v Hamburg, Majestic v Cherbourg, Manhattan v Havre. 22. junija: Veendam v Boulogne. 23. junija: Champlain v Havre, Rex v Genoa. 27. junija: Aquitania v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg, Olympic v Cherbourg. 28. junija: Saturnia v Trst. 29. junija: Stotland v Boulogne. 30. junija: Paris v Havre, Bremen v Bremen. 3. julija: Lafayette v Havre, New York v Hamburg. 4. julija: Washington v Havre. 5. julija: Berengaria v Cherbourg. 6. julija: Majestic v Cherbourg. 7. julija: Ile de France v Havre, Conte di Savoia v Genoa, Europa v Bremen. 11. julija: Deutschland v Hamburg. 13. julija: Olympic v Cherbourg. 14. julija: Aquitania v Cherbourg, Vulcania v Trst. 15. julija: Champlain v Havre. 17. julija: Bremen v Bremen. 18. julija: Manhattan v Hamburg, Hamburg v Hamburg. 20. julija: Stotland v Boulogne. 21. julija: Paris v Havre, Rex v Genoa. 24. julija: Europa v Bremen. 25. julija: Albert Ballin v Hamburg. 27. julija: Majestic v Cherbourg. 28. julija: Ile de France v Havre.

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.